

KYSELYLOMAKE: FSD3423 PÄIHDETAPAUSLASKENTA 2015

QUESTIONNAIRE: FSD3423 SUBSTANCE USE RELATED CASES IN SOCIAL AND HEALTH SERVICES 2015

Tämä kyselylomake on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <https://www.fsd.uta.fi/>

This questionnaire forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the questionnaire is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <https://www.fsd.uta.fi/en/>

Detta frågeformulär utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om frågeformuläret är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <https://www.fsd.uta.fi/sv/>

**INVENTERING AV ALKOHOL- OCH
NARKOTIKARELATERADE FALL
13.10.2015**

TILL ENHETERNA INOM SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDEN

Institutet för hälsa och välfärd (THL) genomför den åttonde riksomfattande inventeringen av alkohol- och narkotikarelaterade fall tisdagen den 13 oktober 2015. Inventeringen av alkohol- och narkotikarelaterade fall är en viktig informationskälla i arbetet med att förebygga alkohol- och narkotikarelaterade skador och utveckla vården. Inventeringen ger viktig information om missbrukarklienter och om systemet med missbrukarvård som tills vidare inte kan samlas in på något annat sätt. Insamlingen av uppgifter omfattar hela social- och hälsovården. THL:s arbetsgrupp för forskningsetik förordade forskningsplanen för inventeringen av alkohol- och narkotikarelaterade fall den 25 juni 2015.

Det är lätt att fylla i inventeringsblanketten på webben. Vi ber att ni fyller i blanketten i första hand i elektronisk form. Var och en som fyller i blanketter har dock möjlighet att välja antingen en pappersblankett eller en elektronisk blankett. Den elektroniska blanketten finns på THL:s webbplats på adressen www.thl.fi/paihdetapauslaskenta. För att fylla i den elektroniska blanketten behövs lösenord. Det finns både på pappersblanketten och i anvisningen för ifyllande av blanketten. Lösenord kan också begäras direkt av Kristiina Kuussaari, specialforskare vid THL, [kontaktuppgifter borttagna]. Inventeringsblanketter i pappersform och anvisningar för ifyllandet följer som bilaga. Om det behövs fler blanketter och anvisningar går det bra att kopiera dem, eller också kan de skrivas ut på adressen www.thl.fi/paihdetapauslaskenta. På webbplatsen finns också mer information om den pågående inventeringen och tidigare inventeringar.

För att inventeringen ska lyckas är det viktigt att enheten reserverar tillräckligt med tid och uppmärksamhet för inventeringen. De uppgifter som samlas in är konfidentiella. På blanketterna ska inte antecknas sådana uppgifter som avslöjar klientens eller patientens identitet. Blanketten fylls i av den social- och hälsovårdspersonal som bäst känner klienterna.

Vänligen returnera de ifyllda blanketterna genast efter inventeringsdygnet, dock senast den 20 oktober 2015. Blanketterna returneras i det bifogade svarskuvertet eller till adressen Inventering av alkohol- och narkotikarelaterade fall 2015 / Tutkimustie Oy, Kalevantie 2, 33100 Tammerfors. Returnera även eventuella bristfälligt ifyllda blanketter.

Om enheten inte hade ett enda alkohol- eller narkotikarelaterat fall under inventeringsdygnet, vänligen returnera en blankett där verksamhetsenhetens namn antecknats och där punkten "inga alkohol- eller narkotikarelaterade fall under inventeringsdygnet" i början av blanketten kryssats för.

Resultatet av inventeringen av alkohol- och narkotikarelaterade fall rapporteras i både finländska och internationella vetenskapliga artiklar och facktidskrifter. Vi hoppas på ett aktivt deltagande i undersökningen. Specialforskare Kristina Kuussaari ger vid behov närmare upplysningar om inventeringen av alkohol- och narkotikarelaterade fall.

Tack för gott samarbete

Päivi Sillanaukee
Kanslichef
Social- och hälsovårdsministeriet

Juhani Eskola
Generaldirektör
Institutet för hälsa och välfärd

www.thl.fi

INVENTERING AV ALKOHOL- OCH NARKOTIKARELATERADE FALL 13.10.2015

ANVISNINGAR FÖR IFYLLANDE AV BLANKETTEN

1. OM VEM SAMLAS UPPGIFTER IN?

På blanketten antecknas uppgifter för hela dygnet den 13 oktober 2015 (kl. 00.00–24.00) **om varje klient eller patient som anlitat enhetens service och som enligt den anställdas bedömning är missbrukare. I inventeringen ingår även de personer som söker hjälp alkohol- eller drogpåverkad eller på grund av en skada, till exempel ett olycksfall, som uppkommit i anslutning till alkohol- eller narkotikamissbruk vid ett enstaka tillfälle.**

Inventeringen **omfattar inte**

- fall där kontakten skett enbart **per telefon**
- sporadiska förfrågningar eller tidsbeställningar
- webbtjänster avsedda för vård av missbrukare
- personer som **ledsagat** en klient, inte heller i det fallet att personen är en missbrukarklient, **om inte personen särskilt får service.**

Inventeringen omfattar däremot alla

- egentliga klient- och patientbesök
- klienter hos vilka hembesök görs
- personer som vill ha service men som av någon orsak inte just då kan få service vid enheten i fråga
- klienter som besöker kansliet (t.ex. för att förnya recept och som inte träffar en läkare under besöket, men som ändå får service)
- **vid socialbyråerna** också de klienter för vilka ett beslut om utkomststöd eller service fattas under inventeringsdagen på basis av en skriftlig ansökan, om klienten är känd från tidigare och man känner till att servicebehovet helt eller delvis beror på missbruk.

2. DATAINSAMLINGEN SKER I FÖRSTA HAND MED HJÄLP AV DEN ELEKTRONISKA BLANKETTEN

Vi hoppas att så många som möjligt använder den elektroniska blanketten för registreringen av uppgifterna. Blanketten finns på adressen **www.thl.fi/paihdetapauslaskenta**. För att fylla i den elektroniska blanketten behövs **lösenordet PTL2015sv** (svenska) **eller PTL2015** (suomi). Anvisningarna för blanketten ingår i den elektroniska blanketten. Den elektroniska blanketten öppnas på inventeringsdagen. Uppgifterna om inventeringsdygnet den 13 oktober 2015 kan dock fyllas i fram till den 16 oktober kl. 16. Om ni inte har möjlighet att fylla i uppgifterna elektroniskt kan också pappersblanketten användas. Allt inventeringsmaterial kan skrivas ut på webbplatsen för Institutet för hälsa och välfärd, www.thl.fi/paihdetapauslaskenta. Inventeringsmaterialet finns på webben också på svenska.

3. DETALJERADE SVARSANVISNINGAR

Anteckna **verksamhetsenhetens namn** och **den kommun där enheten är belägen** på varje blankett. Vi ber er kontrollera att enhetens namn antecknas på samma sätt på alla blanketter som returneras.

Alla verksamhetsenheter ska besvara frågorna 1–20 (del A). De enheter som endast ger service inom öppenvården (t.ex. socialbyråer, sjukhusens polikliniker) ska också besvara frågorna 21–23 (del B). Enheter som ger service dygnet runt (t.ex. sjukhusens vårdavdelningar, boendeserviceenheter) ska besvara fråga 24 (del C).

Huvudregeln är att endast ett alternativ väljs. Observera dock att det vid behov är möjligt att välja flera alternativ i frågorna **1, 9, 12, 14, 17, 18 och 19**.

Om verksamhetsenheten inte hade ett enda alkohol- eller narkotikarelaterat fall under inventeringsdygnet, returneras en blankett där verksamhetsenhetens namn antecknats och punkten i början av blanketten kryssats för.

www.thl.fi

A. Frågor som ska besvaras av alla enheter (1–20)

1. Välj **alla de kriterier** som gör att klienten har valts ut för inventeringen av alkohol- och narkotikarelaterade fall.
2. Välj lämpligt alternativ.
3. Välj lämpligt alternativ. Om enheten ger både öppenvård och institutionsvård, väljs det alternativ som motsvarar den service klienten har fått den 13 oktober 2015.
4. Välj ett alternativ. Om inget alternativ direkt motsvarar verksamhetsenheten anges serviceenhetens namn i punkt 27.
5. Välj lämpligt alternativ.
6. Ange namnet på klientens hemkommun.
7. Ange klientens födelseår med fyra siffror (t.ex. 1972).
8. Välj lämpligt alternativ.
9. Välj lämpligt alternativ. Barn under 18 år som till exempel placerats hos den ena föräldern anges i punkt 2. Välj vid behov både punkt 1 och punkt 2.
10. Välj lämpligt alternativ. Om klienten är i arbetslivet, ange om klienten är företagare, befattningshavare eller arbetstagare. Till företagare räknas självständiga företagare och jordbrukare. Befattningshavare är alla befattningshavare och personer i ledande ställning. Övriga personer i arbetslivet är arbetstagare. Klientens huvudsakliga sysselsättning väljs även i det fallet att klienten exempelvis är sjukledig.
11. Välj lämpligt alternativ.
12. Välj **alla de typer av alkohol och narkotika** som det är känt att klienten använt under de senaste 12 månaderna. Om klienten under de senaste 12 månaderna har varit alkohol- och drogfri, men vården ändå fortsätter, väljs de alternativ som är orsaken till att klienten får vård.
13. Välj lämpligt alternativ. Om klienten haft blandmissbruk (alkohol, läkemedel, narkotika), svara också på fråga 14. Fortsätt i annat fall genom att gå vidare till fråga 15.
14. Om klienten haft blandmissbruk, välj alla de kombinationer av ämnen som klienten använt. Med läkemedel avses i detta sammanhang sådana läkemedel som har en berusande effekt (t.ex. receptbelagda lugnande medel, sömnmedel, starka smärtstillande medel). Läkemedel för substitutionsbehandling (buprenorfin, metadon) klassificeras som läkemedel i de fall där de föreskrivits av en läkare och användningen sker inom vårdsystemet, och som narkotika i de fall där de inte föreskrivits av en läkare och användningen sker utanför vårdsystemet.
15. Välj lämpligt alternativ.
16. Välj den primära orsaken till att klienten anlitat service. Välj endast ett alternativ.
17. Välj **alla** de tjänster som klienten fått vid verksamhetsenheten den 13 oktober 2015.
18. Välj lämpligt alternativ. Välj punkt 1 och 2, om klienten har uppträtt hotfullt eller våldsamt vid verksamhetsenheten den 13 oktober 2015 och vid ett tidigare tillfälle.
19. Välj lämpligt alternativ. Med psykisk störning avses i detta sammanhang en sådan störning som konstaterats av läkare och **som inte anknyter till alkohol och narkotika**, till exempel schizofreni. Störningar som direkt orsakats av alkohol och narkotika, såsom alkoholpsykos eller drogberoende, antecknas inte. Om klienten lider av depression eller annan psykisk störning, välj punkt 1 och 2.
20. Välj lämpligt alternativ.

B. Frågor som endast gäller öppenvård (21–23)

21. Välj lämpligt alternativ.
22. Välj lämpligt alternativ. Med tjänstetid avses här tiden mellan kl. 8.00 och 16.00 från måndag till fredag.
23. Välj lämpligt alternativ.

C. Fråga som gäller de verksamhetsenheter som ger institutionsvård

24. Välj lämpligt alternativ. Veckoslutsledigheter eller andra ledigheter som ingår i vården utgör inte avbrott i vården.

D. KONTAKTUPPGIFTER TILL FORSKAREN OCH RETURNERING AV PAPPERSBLANKETTEN

Frågor om inventeringen besvaras av specialforskare Kristiina Kuussaari, [kontaktuppgifter borttagna]

Pappersblanketterna returneras genast efter inventeringsdygnet, dock senast den 20 oktober 2015 i svarskuvertet eller till adressen:

Inventering av alkohol- och narkotikarelaterade fall 2015 / Tutkimustie Oy, Kalevantie 2, 33100 Tammerfors

Frågeformuläret kan också fyllas i elektroniskt på adressen <https://www.thl.fi/paihdetapauslaskenta>

Vi rekommenderar att ni i mån av möjlighet använder den elektroniska blanketten. Lösenord PTL2015sv (svenska) eller PTL2015 (suomi).

Verksamhetsenhetens namn: _____

Kommun där enheten är belägen: _____

- Inga alkohol- eller narkotikarelaterade fall vid verksamhetsenheten under inventeringsdygnet. Om verksamhetsenheten inte hade ett enda alkohol- eller narkotikarelaterat fall under inventeringsdygnet den 13 oktober 2015, kryssa för punkten och returnera en blankett.

A. FRÅGOR SOM GÄLLER ALLA VERKSAMHETSENHETER 1–20

1. Klienten ingår i inventeringen av alkohol- och narkotikarelaterade fall, eftersom

(Välj alla uppfyllda kriterier)

- 1 Klienten är missbrukare
2 Klienten söker hjälp när han eller hon är alkohol- eller drogpåverkad
3 Klienten söker hjälp för en skada (t.ex. ett olycksfall) som anknyter till alkohol- eller narkotikamissbruk vid ett enstaka tillfälle
4 Annat kriterium, vilket? _____

2. Bedömning av klientens berusningsgrad

- 1 Inte berusad
2 Måttligt berusad
3 Kraftigt berusad

3. Det är fråga om

- 1 Öppenvård
2 Institutionsvård

4. Typ av verksamhetsenhet (välj endast ett alternativ)

Allmänna tjänster inom social- och hälsovården

- 1 Hemvård
2 Mödrarådgivning och/eller barnrådgivning
3 Fostrings- och familjerådgivning
4 Skol- och studerandehälsovård
5 Institutioner för barn och unga och professionell familjevård
6 Socialbyrå
7 Boendeenhet för äldre
8 Psykiatrisk poliklinik eller avdelning
9 Psykiatrisk boendeserviceenhet
10 Öppenvård eller vårdavdelning vid hälsovårdscentral
11 Privat läkarstation eller sjukhus
12 Poliklinik eller avdelning vid allmänt sjukhus
13 Kombinerad missbrukar- och mentalvård

Missbrukarvårdens specialtjänster

- 14 A-klinik
15 Ungdomsstation
16 Hälsorådgivning för narkomaner
17 Dagcentral
18 Avgiftningsenhet
19 Rehabiliteringsinrättning för missbrukare
20 Boendeserviceenhet för missbrukare
21 Skyddshärbärge
22 Tillnyktringsstation

Brottspåföljdsmyndigheten

- 23 Byrå för samhällspåföljder
24 Fängelse
25 Hälsovårdsenhet

Övriga tjänster

- 26 Kyrkans diakoni- eller familjearbete
27 Annat, vad? _____

5. Klientens kön

- 1 Man
2 Kvinna

6. Klientens hemkommun

7. Klientens födelseår

--	--	--	--

8. Klientens civilstånd

- 1 Ogift
2 Sambo
3 Gift eller i registrerat parförhållande
4 Lever i hemskillnad eller fränsild
5 Änka/änkling
6 Uppgift saknas

9. Har klienten barn under 18 år? (Välj vid behov både punkt 1 och punkt 2)

- 1 Det finns barn under 18 år i samma hushåll
2 Det finns barn under 18 år, men de bor huvudsakligen på annat ställe
3 Inga barn under 18 år
4 Uppgift saknas

10. Klientens huvudsakliga sysselsättning

- 1 Företagsarbete 1 företagare 2 arbetstagare
3 befattningshavare
2 Arbetslös
3 Pensionär
4 Studerande
5 Hemmamamma / hemmapappa
6 Annat / Uppgift saknas

11. Klientens boendesituation

- 1 Egen bostad
2 Hyresbostad / underhyresgäst
3 Stödbostad
4 Härbärge eller gemensam inkvartering
5 Helt bostadslös
6 Bor hos sina föräldrar, släktingar eller en bekant
7 Annat, vad? _____
8 Uppgift saknas

12. Alkohol och andra droger som klienten använt under de senaste 12 månaderna

(Välj alla de alternativ som det är känt att klienten använt)

1 ☐ Alkohol	8 ☐ Ecstasy
2 ☐ Alkoholsurrogat	9 ☐ Kokain
3 ☐ Lösningssmedel	10 ☐ Heroin
4 ☐ Läkemedel	11 ☐ Buprenorfin (t.ex. Subutex)
5 ☐ Cannabis	12 ☐ Annan opioid, vilken? _____
6 ☐ Amfetamin	13 ☐ Annan narkotika, vilken? _____
7 ☐ LSD	14 ☐ Uppgift saknas

13. Har klienten haft blandmissbruk?

(blandmissbruk avser användning av två eller flera ämnen samtidigt eller efter varandra inom en kort tid, till exempel under en dag)

- 1 Ja, inom de senaste 12 månaderna
- 2 Ja, ibland, men inte inom de senaste 12 månaderna
- 3 Nej -> gå vidare till fråga 15
- 4 Uppgift saknas -> gå vidare till fråga 15

14. Om ja, vilka typer av alkohol och narkotika har använts samtidigt? (Välj vid behov flera alternativ)

- 1 Läkemedel och alkohol
- 2 Läkemedel och narkotika
- 3 Cannabis och alkohol
- 4 Annan narkotika och alkohol
- 5 Två eller flera narkotiska ämnen
- 6 Läkemedel, alkohol och narkotika

15. Har klienten någon gång i sitt liv injicerat narkotika?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Uppgift saknas

16. Primär orsak till att klienten kom till servicen

(Välj endast ett alternativ)

- 1 Olycksfall
- 2 Somatisk sjukdom
- 3 Psykisk orsak
- 4 Abstinenssymtom
- 5 Missbruk
- 6 Sociala orsaker (ekonomi, boende osv.)
- 7 Annan orsak, vilken? _____
- 8 Uppgift saknas

17. Service som klienten fått

(Välj alla de tjänster som klienten fått den 13 oktober 2015)

- 1 Hjälpt med ärenden som gäller utkomststöd
- 2 Hjälpt med problem som gäller livshandlingen
- 3 Hjälpt med andra sociala problem
- 4 Somatisk undersökning och vård
- 5 Psykiatrisk undersökning och vård
- 6 Miniintervention
- 7 Utredning av missbruket
- 8 Terapeutiskt samtal
- 9 Avgiftsbehandling
- 10 Långvarig rehabilitering i slutna vård
- 11 Läkemedelsbehandling (annan än substitutionsbehandling av opioidberoende)
- 12 Substitutionsbehandling av opioidberoende
- 13 Styrts till annat ställe
- 14 Annat, vad? _____

18. Har klienten uppträtt på ett hotfullt sätt eller våldsamt vid denna verksamhetsenhet? (Välj vid behov för både punkt 1 och punkt 2)

- 1 Ja, den 13 oktober 2015
- 2 Ja, tidigare
- 3 Nej
- 4 Uppgift saknas

19. Har klienten någon annan av läkare konstaterad psykisk störning än sådan som anknyter till missbruket? (Välj vid behov både punkt 1 och punkt 2)

- 1 Ja, depression
- 2 Ja, annan psykisk störning
- 3 Nej
- 4 Uppgift saknas

20. Har klienten problem med spel om pengar?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Uppgift saknas

B. FRÅGOR SOM GÄLLER VERKSAMHETSSEHETER SOM GER ÖPPENVÅRD 21-23

21. Hur har klienten kommit till servicen?

- 1 Tidsbeställning
- 2 Utan tidsbeställning

22. Vilken tid kom klienten till servicen?

- 1 Under tjänstetid (kl. 8.00–16.00)
- 2 Utanför tjänstetid

23. Hur lång tid tog servicen i anspråk?

1 ☐ Cirka 15 minuter	4 ☐ Cirka 60 minuter
2 ☐ Cirka 30 minuter	5 ☐ Mer än 60 minuter
3 ☐ Cirka 45 minuter	

C. FRÅGA SOM GÄLLER DE VERKSAMHETER SOM GER INSTITUTIONSVÅRD

24. Hur länge har klienten fått oavbruten institutionsvård vid inventeringsdagen?

1 ☐ 1–3 dygn	4 ☐ 15–30 dygn	7 ☐ Längre än 3 månader, men mindre än 6 månader
2 ☐ 4–7 dygn	5 ☐ Längre än en månad, men mindre än 2 månader	8 ☐ 6–12 månader
3 ☐ 8–14 dygn	6 ☐ 2–3 månader	9 ☐ Längre än ett år